

УДК 027.8:[373.091.3:004]:(477)(045)
DOI: 10.36273/2076-9555.2024.8(337).36-41

Людмила Доскіч,
кандидатка політичних наук,
доцентка КНУКіМ,
e-mail: ludochka1234d@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2465-7835>

Цифровізація та шкільна бібліотека: роль у трансформації освіти

У статті проаналізовано роль сучасної шкільної бібліотеки у цифровій трансформації освіти.

З'ясовано, що нині освітня система концептуально реалізується за трьома основними напрямками: цифровізація освітнього процесу; цифровий освітній контент; цифровізація освітнього менеджменту. Наголошено, що сучасна шкільна бібліотека має виконувати завдання цифровізації освітнього середовища та забезпечувати інформаційні потреби його учасників.

Розглянуто форми роботи організаційного та методичного характеру, які може впроваджувати шкільна бібліотека в умовах цифровізації.

Зауважено, що сучасна шкільна бібліотека створює цифровий освітній контент; здійснює та координує інформаційне обслуговування навчального закладу, забезпечує освітній процес інформаційно-методичною літературою, працює згідно зі стратегічними напрямками розвитку школи.

Зроблено висновок, що цифровізація шкільної бібліотеки потребує послідовності в реалізації та комплексного підходу як важливих критеріїв ефективності сучасної освіти, якої досягають завдяки розширенню можливостей траєкторії навчання, доступу до найсучасніших освітніх ресурсів, зниженню витрат через зростання конкуренції на освітньому ринку, підвищенню прозорості та спрощенню спілкування з учасниками навчального процесу.

Ключові слова: шкільні бібліотеки; цифровізація освіти; освітні технології; освітній менеджмент; цифровий освітній контент

Постановка проблеми. У "Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року" [4] цифрові технології визначено основним інструментом забезпечення ефективності освітнього процесу. Їх упровадження передбачає гнучке навчання в цифровому освітньому середовищі з використанням новітніх інформаційних ресурсів і технологій.

У реалізації цих завдань вагому роль відіграють шкільні бібліотеки, які також мають долучитися до цифрової модернізації освіти. Нині актуальними напрямками їхньої роботи є надання інфраструктури для електронного навчання, використання дистанційних технологій, формування суспільного простору для колективної роботи, що дає змогу результативно взаємодіяти учасникам освітнього процесу.

Дослідження проблем упровадження цифрових технологій у роботу шкільної бібліотеки становить важливе завдання не лише педагогічної, а й бібліотечної науки, яке проектується на загальні питання цифрової модернізації бібліотечного простору та відповідного сервісу.

Аналіз досліджень і публікацій. Питанням діяльності шкільних бібліотек в умовах цифровізації приділяли увагу закордонні й вітчизняні науковці.

Шведські дослідники Л. Дрейштам та М. Лундстрем у статті "Ключ до успіху цифровізації: зробити шкільного бібліотекаря справжнім педагогічним партнером" наголошують на інвестиціях у цифровізацію шкіл, що передбачає оснащення проєкторами, комп'ютерами, iPad і Apple TV для бездротового передавання інформації на дошку. Автори наголошують на непересічній ролі бібліотекарів в активному навчанні за допомогою цифрових інструментів, що, зі свого боку, потребує інвестицій у роботу шкільних бібліотек і залучення кваліфікованих фахівців [11].

У публікації "Переосмислення шкільних бібліотек в епоху цифрових технологій: розроблення комплексних стратегій цифрових колекцій" колектив авторів, за допомогою методів якісного дослідження, збирання даних, спостереження, інтерв'ю та документування, аналізує стратегії розвитку цифрових колекцій у шкільних бібліотеках, зокрема потреби користувачів, аспекти відображення джерел цифрових колекцій та оцінювання їх перспектив [10].

Г. Флейшер у статті "Шкільні бібліотекарі все ще залишаються ключовими людьми в комп'ютеризованому світі" з'ясовує причини успіху заходів, до яких залучають не лише вчителів, а й шкільних бібліотекарів як головних учасників індивідуальних проєктів [12].

Питання цифровізації освіти та ролі шкільних бібліотек у реалізації цього завдання набули актуальності і в українській науці. О. Підкопай у статті "Цифрові технології в шкільній бібліотеці — запорука якісних послуг бібліотечного сервісу" наголошує на важливому значенні цифрових технологій у наданні послуг шкільними бібліотеками. Авторка виокремлює п'ять рівнів цифрової модернізації цих установ в Україні та зазначає, "що бібліотеки закладів загальної середньої освіти... перебувають на етапі дослідження та тестування цифрових технологій" [6].

Н. Дяченко у статті "Бібліотеки нової української школи: реалії сьогодення та перспективи розвитку" вивчає особливості бібліотеки Нової української школи та вважає її добре організованим інформаційним середовищем і сучасним інформаційно-ресурсним центром, який через власні вебресурси, сторінки вебсайтів закладів освіти, соціальні мережі повністю забезпечує потреби різних категорій користувачів: учнів, учителів, батьків [3, с. 342—345]. Дослідниця також ділиться досвідом реалізації завдань у сфері інформаційної бібліотечної підтримки в умовах російсько-української війни.

Прикметно, що, усвідомлюючи важливість цифровізації, останніми роками до розроблення напрямів та інструментів її реалізації долучаються й практики: освітяни та бібліотекарі. Зокрема, колектив авторів Національної академії педагогічних наук України та Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського розробив методичні рекомендації "Створення сучасного інформаційно-освітнього простору шкільної бібліотеки" [8]; шкільний бібліотекар на сайті ЗОШ № 2 м. Івано-Франківська поділився досвідом застосування цифрових технологій у бібліотеці навчального закладу [2].

Важливість цифровізації освіти засвідчують і виступи учасників всеукраїнського круглого столу "Цифровий освітній контент в освітньому процесі: стан, проблеми, перспективи", що відбувся 22 березня 2023 р. через платформи ZOOM та YouTube і згуртував понад 1500 педагогів. Учасники розглянули низку питань "щодо удосконалення нормативної бази використання цифрового контенту в закладах загальної середньої освіти; готовності вчителів та учнів використовувати інноваційний контент"; також було "презентовано розробки цифрового контенту видавництвами та узагальнено пропозиції від користувачів щодо розвитку такого контенту в Україні" [9].

Водночас комплексних досліджень ролі шкільної бібліотеки в цифровізації освіти наразі бракує, що й зумовлює актуальність пропонованої статті.

Мета статті — проаналізувати роль шкільної бібліотеки у цифровій трансформації сучасної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одне з головних завдань, що стоїть у сучасному технологічному світі перед школою, — формувати в учнів цифрову грамотність, розвивати навички, потрібні для подальшої життєдіяльності у цифровому соціумі, вміння конструктивно й ефективно використовувати інформаційні та інші цифрові ресурси для розв'язання різноманітних проблем.

В Україні питаннями цифровізації освіти опікується Інститут цифровізації освіти НАПН України, відділ цифрових освітньо-наукових систем ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти". На порталі "Всеосвіта" запущено офіційний курс підвищення кваліфікації педагогів "Розроблення і використання цифрового освітнього контенту в освітньому процесі Нової української школи" [7]. В анотації до курсу зазначено: "Сучасна освітня політика спрямовує педагогів нової школи на системне запровадження цифрових технологій до освітнього процесу. Адже сучасні діти народились, зростають, навчаються, опановують професії, живуть і працюють у цифровому світі. Саме тому мають змінитися засоби навчання. Педагог Нової української школи має не лише вміти працювати з комп'ютером, а й мати активну, безперервну готовність брати участь у розробленні й поширенні цифрового освітнього контенту, нових цифрових медіа, електронних освітніх ресурсів, віртуальних платформ" [7].

Концепцію шкіл майбутнього часто пов'язують із поступовим переведенням на "хмарну" систему навчання. Йдеться про онлайн-уроки та віртуальні лабораторії, відкритий освітній контент, коли учні можуть разом працювати над домашніми завданнями онлайн. Процес навчання також пов'язують з ідентифікатором кожного учня, що дає змогу ефективно оцінювати його знання.

Суттєву роль у підвищенні інтелектуальної конкурентоспроможності, забезпеченні культурно-інформаційної обізнаності та цифрової грамотності молодого покоління відіграє шкільна бібліотека. Слід зазначити, що мережа освітянських бібліотек України є найчисленнішою та об'єднує 18 066 бібліотек Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України, з них — майже 15 тис. бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів.

Шкільна бібліотека — чи не єдине місце, яке не тільки допомагає надати учням всебічну освіту через книгу, а й виховує їх у патріотичному дусі,

формує політичні якості, національну ідентичність, впливає на розвиток наукового та культурного рівня.

Сучасна шкільна бібліотека допомагає в реалізації головних функцій інформаційно-освітнього середовища, поміж яких: планування навчального процесу; розміщення та зберігання навчальних матеріалів, зокрема тих, якими користуються всі учасники; оформлення результатів засвоєння освітньої програми та перебігу освітнього процесу; налагодження взаємодії між учасниками освітнього процесу, в тому числі за допомогою дистанційного навчання через інтернет-мережу; надання можливості використовувати дані, сформовані під час освітнього процесу, для розв'язання завдань управління освітньою діяльністю; надання контрольованого доступу учасникам освітнього процесу до інформаційно-освітніх ресурсів інтернет-мережі (зокрема, обмеження доступу до інформації, несумісної із завданнями духовно-морального розвитку та виховання учнів); налагодження взаємодії закладу освіти з органами, що здійснюють управління у сфері освіти та іншими навчальними закладами, організаціями; створення дидактичних матеріалів (варіантів завдань, тестів, таблиць, пам'яток, схем, малюнків, демонстраційних таблиць тощо); розроблення персонального сайту та блогу вчителя, розміщення матеріалів на сайті школи тощо; використання цифрового навчального обладнання (електронні дошки, мультимедійний проектор, документ-камера, електронний мікроскоп тощо); використання електронних освітніх ресурсів (електронні підручники, навчально-методичні засоби тощо); створення презентацій та інтерактивних матеріалів для електронної дошки; заповнення електронного журналу; залучення інтернет-ресурсів, які дають змогу здійснювати пошук і використання матеріалів під час підготовки уроків, позакласних заходів, методичного супроводу вчителя, участі у вебінарах, конкурсах; педагогічних методик та обмін досвідом тощо.

О. Підкопай наголошує, що "роль шкільної бібліотеки полягає у здійсненні фільтрації, відбору та систематизації якісних ресурсів для формування таких колекцій електронних матеріалів, як: бази даних; текстові матеріали; файловий архів; мультимедійні, аудіо- та відеоматеріали; графічні ілюстрації; навчальні програмні засоби; еволюційні ігри; тестові завдання" [6, с. 87].

В умовах цифровізації шкільна бібліотека може реалізовувати такі форми роботи:

— *організаційного характеру*: надання доступу до віддалених баз даних; формування замов-

лення на підручники з використанням відповідних баз даних; актуалізація інформації про структуру школи та кількість учнів у кожному класі для автоматичного визначення наявності підручників; автоматизація розрахунково-видаткової книги; ведення автоматизованого обліку боржників шкільної бібліотеки по класах; оцифрування (введення в електронну систему алфавітного, систематичного каталогів, каталогів робіт).

До організаційних завдань шкільної бібліотеки українська дослідниця Н. Дяченко пропонує додати таке: "...створити відповідні онлайн-ресурси, де групувалися б твори (за назвою та автором) за шкільною програмою, які доповнювалися б покликанням на їх цифровий формат чи QR-кодами. Ці ресурси дозволяють завантажувати потрібні твори на власні гаджети чи читати в онлайн-режимі на відповідних вебресурсах. Такі електронні путівники доводяться до користувача через учителів, блоги бібліотекарів, вебсайти закладів освіти, соціальні групи" [3, с. 347];

— *методичного характеру*: проведення сучасних інтерактивних занять; організація змішаного та дистанційного навчання; добір потрібної літератури для уроку з використанням електронного каталогу та списку ключових слів, що відповідають шкільній темі; розвиток системи оцінювання та моніторингу якості навчання школярів тощо.

Українські дослідники так визначають послуги, які може надавати шкільна бібліотека на основі використання новітніх ІКТ: "користування електронним каталогом, надання доступу до інтернет-ресурсів (баз даних, електронних бібліотек, електронних журналів тощо); надання в тимчасове користування (на абонементі чи в читальній залі) електронних документів на цифрових носіях; надання в постійне користування (завантаження) документів із повнотекстових баз даних; надання в постійне користування копій сканованих документів; електронне доставляння документів; надання в тимчасове користування електронних читанок (електронних рідерів); підготовка бібліографічних посібників (покажчики, списки літератури, БД); підготовка віртуальних виставок (тематичних, нових надходжень), створення мультимедійних презентацій, буктрейлерів тощо; надання віртуальних довідок; інформаційний супровід масових заходів (читацьких конференцій, семінарів, виховних годин, презентацій, творчих зустрічей, літературних і музичних вечорів тощо); створення мультимедійної наочності: відеороликів, комп'ютерних презентацій, електронних фотоколлажів; організація змістов-

ного дозвілля; проведення вебквестів, ігор; організація онлайн-зустрічей та пізнавальної творчої діяльності учнів; створення буктрейлерів, віртуальних екскурсій, рекламних роликів тощо" [8, с. 21—22].

Цифровізація шкіл — це насамперед створення зручних та ефективних технологічних інструментів для всіх осіб, залучених до процесу навчання: учнів, батьків, учителів, адміністрації освітньої системи. Бібліотекарі можуть зосередитися на навчанні як учнів, так і батьків, котрі беруть участь в індивідуальних проєктах, наприклад, через тематичні семінари / тренінги. Така взаємодія сприяє посиленню ролі батьків у навчанні дітей.

Більшість учителів може впоратися з інструментарієм інтернет-мережі, проте бібліотекар має ґрунтовніші знання щодо предметних сфер і ресурсів, специфіки пошуку в соціальних мережах чи базах даних тощо, завдяки чому в учнів формується ширший діапазон пошукової поведінки [12]. Окрім того, з появою соціальних медіа та зростанням кількості фейкових новин шкільні бібліотеки й бібліотекарі відіграють важливу роль у формуванні навичок критичного сприйняття та аналізу інформації.

З огляду на ці функції, шкільні бібліотеки та бібліотекарі стають повноцінним освітнім ресурсом, повністю інтегрованим у навчальний процес.

Щодо розв'язання завдань розвитку педагогічної діяльності, то на базі шкільних бібліотек спільнота педагогічних працівників має змогу створювати авторський інформаційно-освітній контент різних типів: електронні інформаційні та електронні освітні ресурси, дистанційні відкриті курси, інтерактивні освітні модулі тощо.

Отже, шкільна бібліотека також стає місцем обміну актуальними педагогічними методиками, простором розвитку педагогічних працівників.

Щоб зробити ресурси шкільної бібліотеки привабливішими й доступнішими для учнів та учителів за допомогою платформ соціальних медіа, школи можуть запросити експертів з онлайн-медіа чи графічних дизайнерів. Бібліотекар при цьому відповідає за технологічні процеси створення та вдосконалення інформаційно-комунікаційного середовища в умовах бібліотеки, тобто має виступати інформаційним, комунікаційним, освітнім менеджером. Ці навички потребують підвищення професійної компетентності бібліотекаря [5]. Специфіка сучасного навчального процесу зумовлює той факт, що вміння працювати із соціальними медіа та інформаційна грамотність

мають ключове значення для шкільних бібліотекарів. Це стосується таких навичок: визначення та пошук інформації; розуміння інформаційних потреб; оцінювання, сортування, етичне використання та передавання інформації; застосування цифрових технологій для опрацювання інформації; розуміння ролі та функцій соціальних медіа; критичний аналіз загального медіаконтенту; вміння продукувати власний контент тощо.

Використовуючи ІКТ, шкільний бібліотекар може створювати інформаційні цифрові продукти, які допомагають читачам орієнтуватися в інформаційно-освітньому просторі: "довідкові бази даних; рекомендаційні списки літератури; списки позакласного читання; путівники по фондах; анотовані ілюстровані картотеки; пам'ятки, буклети; книжкові огляди, віртуальні виставки тощо. Такі ресурси створюються за допомогою традиційних додатків Microsoft: Power Point, Excel, Publisher" [2].

Цифровий інформаційний простір потребує від шкільних бібліотек "оригінальних, нестандартних ідей, методик, проєктів, котрі б відображали новий підхід до змісту й організації бібліотечної діяльності" [1, с. 44]. Цифровізація діяльності шкільної бібліотеки також відіграє вагомую роль у забезпеченні мінливих потреб і звичок учнів. Традиційна атмосфера бібліотек унікальна, утім, сучасні школярі дедалі частіше звертаються до цифрових платформ: смартфонів, комп'ютерів, планшетів. З огляду на це, школи також мають адаптуватися до рухливого цифрового ландшафту, насамперед використовуючи можливості своїх бібліотек і бібліотекарів. Йдеться не так про зміну фізичного простору бібліотеки, як про спільне об'єднання із сучасними цифровими просторами. Шкільні бібліотеки мають перепланувати й переосмислити формат приміщень, тим більше, що можливості цифрових технологій впливають і на дизайн навчального простору, тобто йдеться про створення місця, де діти й вчителі можуть втілювати творчі ідеї, набувати нових навичок і досвіду за підтримки інноваційних ресурсів. У цій парадигмі реалізуються нові комунікаційні моделі діяльності бібліотеки, зокрема з формування шкільного бібліотечно-інформаційного центру, який поєднує традиційні та сучасні послуги, забезпечує оптимальне збереження бібліотечного сервісу та його інтеграцію до цифрового середовища. Окрім того, шкільна бібліотека має залишатися простором безпеки для школярів у сучасному цифровому світі.

Висновки. Цифровізація стає важливим і невіддільним компонентом діяльності сучасної

шкільної бібліотеки та засобом модернізації освітнього процесу. Нині система навчання концептуально реалізується за трьома основними напрямками: цифровізація освітнього процесу; цифровий освітній контент; цифровізація освітнього менеджменту. І на початковому етапі саме шкільна бібліотека має реалізовувати завдання цифровізації освітнього середовища та забезпечувати інформаційні потреби всіх його учасників.

Сучасна шкільна бібліотека створює цифровий освітній контент, здійснює та координує інформаційне обслуговування освітнього закладу,

забезпечує навчальний процес інформаційно-методичною літературою, працює за стратегічними напрямками розвитку школи.

Отже, шкільні бібліотеки та бібліотекарі стають повноцінним освітнім ресурсом, повністю інтегрованим у навчальний процес; осередком освітнього менеджменту та створення цифрових інформаційних ресурсів для супроводу навчально-педагогічного процесу; місцем розвитку педагогічних працівників та обміну актуальними педагогічними методиками; простором безпеки для школярів у сучасному цифровому світі.

Список бібліографічних посилань

1. Биркович Т., Вільчинська І. Інформаційно-комунікативна діяльність бібліотек України в умовах війни. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 4. С. 42—48.
2. Irykos. Інформаційні технології в шкільній бібліотеці. *Класна школа*. URL: <https://klasnashkola.eu/ivano-frank-2/%D1%96%D0%BD%D1%84%>.
3. Дяченко Н. Бібліотеки нової української школи: реалії сьогодення та перспективи розвитку. *Знайшов*. URL: [mv_58-341-351\(3\).pdf](https://znayshov.com/mv_58-341-351(3).pdf).
4. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року : Розпорядження КМУ від 14 грудня 2016 р. № 988-р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>.
5. Кузьменко О. І., Загуменна В. В. Бібліотека як соціокультурний публічний простір: трансформаційні зміни. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2020. № 4. С. 24—31.
6. Підкопай О. Цифрові технології в шкільній бібліотеці — запорука якісних послуг бібліотечного сервісу. *Вересень*. 2023. Т. 2. С. 84—92.
7. Розроблення і використання цифрового освітнього контенту в освітньому процесі Нової української школи. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/course/rozroblennia-i-vykorystannia-tyfrovoho-osvitnoho-kontentu-v-osvitnomu-protsesi-novoi-ukrainskoi-shkoly-41.html>.
8. Створення сучасного інформаційно-освітнього простору шкільної бібліотеки : метод. рек. / [І. Хемчян, А. Рубан, О. Гончаренко] ; НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2021. 56 с.
9. Сучасні розробки цифрового контенту презентовано під час Всеукраїнського круглого столу "Цифровий освітній контент в освітньому процесі: стан, проблеми, перспективи". *Інститут модернізації змісту освіти*. URL: <https://imzo.gov.ua/2023/03/24/suchasni-rozrobky-tyfrovoho-kontentu-prezentovano-pid-chas-vseukrainskoho-kruhloho-stolu>.
10. Hasibuan P. A., Fadhli R., Igiriza M. Redefining School Libraries for the Digital Age: Developing Comprehensive Digital Collection Strategies. *Jurnal Manajemen Pendidikan Jurnal Ilmiah Administrasi Manajemen dan Kepemimpinan Pendidikan*. 2023. № 5 (1). P. 58—68.
11. Drejstam L., Lundström M. The key to digitization success: making the school librarian a true pedagogical partner. *IASL Annual Conference Proceedings*. 2016. URL: <https://www.researchgate.net/publication/336394464>.
12. Fleischer H. Skolbibliotekarier är alltjämt nyckelpersoner den datoriserade skolan. URL: <http://www.fleischer.se/skolbibliotekarier-aralltjamnt-nyckelpersoner-i-en-till-en-projekt/#>.

Liudmyla Doskich,

*PhD of Politics Science, Docent,
Kyiv National University of Culture and Arts*

Digitization and school library: role in the transformation of education

The purpose of the article is to analyze the role of the school library in the digital transformation of modern education.

It was concluded that the current conceptual educational system is implemented in three main directions: digitization of the educational process; digital educational content; digitalization of educational management. And it is the modern school library that is able to implement the task of digitalization of the educational environment and ensure the information needs of its participants. Thus, digitization becomes an important and integral component of the activity of a modern school library and an opportunity for the development of education.

The school library follows the path of creating digital educational content, provides and coordinates the information service of the educational institution, and the educational process — informational and methodical literature, works according to the strategic directions of the school's development.

Digitization of the school library requires consistency in implementation and a comprehensive approach as important criteria for the success of modern education due to: expanding the possibilities of the educational trajectory; access to the most modern educational resources; spreading the circle of educational organizations around the world; expansion of children's educational opportunities; cost reduction due to increased competition in the educational market; increasing transparency and facilitating communication with all participants of the educational process.

Keywords: school library; digitization of education; educational technologies; educational management; digital educational content

References

1. Byrkovych T. & Vilchynska I. (2023) Informatsiino-komunikatyvna diialnist bibliotek Ukrainy v umovakh viiny. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*, 4, pp. 42—48.
2. Irykos. (n. d.). Informatsiini tekhnolohii v shkilnii bibliotetsi. *Klasna shkola*. Available at: <https://klasnashkola.eu/ivano-frank-2/%D1%96%D0%BD%D1%84%>.
3. Diachenko N. (n. d.). Biblioteki novoi ukrainskoi shkoly: realii sohodennia ta perspektyvy rozvytku. *Znajshov*. Available at: [mv_58-341-351\(3\).pdf](mv_58-341-351(3).pdf).
4. Pro shvalennya Konceptiyi realizaciyi derzhavnoi politiki u sferi reformuvannya zagalnoi serednoi osviti "Nova ukrayinska shkola" na period do 2029 roku : Rozporyadzhennya KМУ vid 14 grudnya 2016 r. № 988-r. (2016). *Verhovna Rada Ukrainy*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>.
5. Kuzmenko O. I., Zahumenna V. V. (2020). Biblioteka yak sotsiokulturnyi publichnyi prostir: transformatsiini zminy. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*, 4, pp. 24—31.
6. Pidkopai O. (2023). Tsyfrovi tekhnolohii v shkilnii bibliotetsi — zaporuka yakisnykh posluh bibliotechnoho servisu. *Veresen*, 2, pp. 84—92.
7. *Rozroblennia i vykorystannia tsyfrovoho osvitnoho kontentu v osvitnomu protsesi Novoi ukrainskoi shkoly*. (n. d.). Available at: <https://vseosvita.ua/course/rozroblennia-i-vykorystannia-tyfrovoho-osvitnoho-kontentu-v-osvitnomu-protsesi-novoi-ukrainskoi-shkoly-41.html>.
8. Khemchian I., Ruban A. & Honcharenko O. (2021). *Stvorennia suchasnoho informatsiino-osvitnoho prostoru shkilnoi biblioteki* : metod. rek. Kyiv.
9. *Suchasni rozrobky tsyfrovoho kontentu prezentovano pid chas Vseukrainskoho kruhloho stolu "Tsyfrovi osviti kontent v osvitnomu protsesi: stan, problemy, perspektyvy"*. (n. d.). Available at: <https://imzo.gov.ua/2023/03/24/suchasni-rozrobky-tyfrovoho-kontentu-prezentovano-pid-chas-vseukrainskoho-kruhloho-stolu>.
10. Hasibuan P. A., Fadhli R. & Igiriza M. (2023). Redefining School Libraries for the Digital Age: Developing Comprehensive Digital Collection Strategies. *Jurnal Manajemen Pendidikan Jurnal Ilmiah Administrasi Manajemen dan Kepemimpinan Pendidikan*, 5 (1), pp. 58—68.
11. Drejstam L. (2016). The key to digitization success: making the school librarian a true pedagogical partner. *IASL Annual Conference Proceedings*. Available at: https://www.researchgate.net/publication/336394464_.
12. Fleischer H. (2014). *Skolbibliotekarier är alltjämt nyckelpersoner den datoriserade skolan*. Available at: <http://www.fleischer.se/skolbibliotekarier-aralltjamt-nyckelpersoner-i-en-till-en-projekt>.

Надійшла до редакції 7 серпня 2024 року

ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО

УДК 005.92:005.591.6]:006.032](477)(045)
DOI: 10.36273/2076-9555.2024.8(337).41-45

Катерина Палічук,
студентка V курсу (магістерський рівень)
Національного університету "Острозька академія",
спеціальність 029 "Інформаційна, бібліотечна та архівна справа",
e-mail: kateryna.palichuk@oa.edu.ua

Міжнародний досвід і стандарти впровадження інноваційних технологій у документаційне забезпечення в Україні

У статті розглянуто міжнародний досвід застосування стандартів, які регулюють норми впровадження інноваційних технологій у процеси управління документацією, що суттєво впливає на ефективність діяльності організації й сприяє подальшому розвитку інформаційного середовища.

Наголошено, що автоматизація документообігу та впровадження систем електронного документообігу є важливими елементами практичного застосування міжнародних стандартів для розроблення стратегій, адаптованих до місцевих вимог.